

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/192/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216211099
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2216211099.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členov senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Martina Holiča v právnej veci žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: V. E., nar. XX. C. XXXX, bytom K. D., D. Y. XXX/XX, o 838,42 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 28. marca 2017 č. k. 16Csp/39/2016-86 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti určenia neprijateľnej podmienky, zamietajúcej časti vo veci samej a v časti náhrady trov konania r u š í a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že neprijateľnou podmienkou je ustanovenie všeobecných obchodných podmienok žalobkyne účinných od 1. júla 2016: 3.12 Nepovolené prečerpanie („Pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane, v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom ako aj v iných prípadoch môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Nepovolené prečerpanie je automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“. Ustanovenia ods. 8.8 sa použijú primerane. Výšku sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ môže banka znížiť alebo zvýšiť. Nepovolené prečerpanie sa považuje za porušenie zmluvných povinností klienta, s ktorým je spojená povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v zmysle Sadzobníka. Banka upozorní klienta na nesplnenie povinnosti formou krátkej textovej správy (SMS) alebo písomnou upomienkou, ktorú klientovi zašle bežnou listovou zásielkou alebo prostredníctvom elektronickej pošty (e-mailom), alebo ju klientovi uloží do priečinka Správy v internet bankingu klienta. V prípade, že je účet klienta v nepovolenom prečerpaní aj po upozornení banky, toto nepovolené prečerpanie sa považuje za ďalšie porušenie zmluvných povinností klienta, s ktorým je spojená povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v zmysle Sadzobníka“). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 401,70 eur a v časti o zaplatenie sumy 436,72 eur a úroku z omeškania vo výške 28% ročne zo sumy 838,42 eur od 1. júla 2016 žalobu zamietol. Žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 4,2%. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 273 ods. 1, § 369 ods. 1, § 708, § 709, § 710, § 711, § 714 ObZ (Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov), § 2 písm. f/ ZoSÚ (zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 4 písm. k/, ods. 10, § 517 ods. 2 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 v znení neskorších predpisov), § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z.. Vecne zdôvodnil uzavretou zmluvou o bežnom účte (osobnom účte) z 12. júla 2013, uzavretou medzi stranami konania, ktorou sa žalobkyňa zaviazala zriadiť a viesť bežný účet, na ktorý bola povinná

prijímať peňažné vklady a platby a z ktorého bola povinná vyplácať prostriedky a vykonávať platby, a to i nad rámec zostatku a v takomto prípade sa tieto právne vzťahy spravovali zmluvou o úvere (§ 710 ObZ). Zo zmluvy o bežnom účte vzniká nárok na úrok majiteľovi účtu, predpokladom však je, aby bola v zmluve dohodnutá možnosť debetu. Žalobkyňa v žalobe tvrdila, že na bežnom účte žalovaného vzniklo tzv. nepovolené prečerpanie v zmysle bodu 3.12 Všeobecných obchodných podmienok (VOP). Inštitút tzv. nepovoleného prečerpania upravený v časti 3 oddielu 3.12 VOP mohol vzniknúť tým, že žalobkyňa môže zaťažiť účet poplatkami a niektorými inými debetnými položkami. Uvedené ustanovenie však nie je takou dohodou, akú predpokladá ustanovenie § 710 ObZ. Dotknuté ustanovenie VOP umožňuje zaťažiť účet aj pohľadávkami, ktoré vznikajú len medzi žalobkyňou a žalovaným (z titulu úrokov, poplatkov a pod.). Ustanovenie je svojím obsahom tiež nejasné, keďže navodzuje dojem, že má ísť o tzv. prekročenie v zmysle § 2 písm. f/ ZoSÚ, teda o osobitnú formu spotrebiteľského úveru. Ustanovenie hovorí tiež o tom, že pri prekročení sa umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku. V prípade prekročenia v zmysle § 2 písm. f/ ZoSÚ ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, uzavretú v konkludentnej forme (veriteľ fakticky umožní uvedené dispozície). Tomu však odporuje druhý odsek oddielu 3.12 VOP, podľa ktorého každé nepovolené prečerpanie je porušením zmluvných povinností dlžníka. Nepovolené prečerpanie, teda ani žalobkyňa nepovažuje za výkon práva, čím je vylúčená kvalifikácia tohto ustanovenia ako prekročenia v zmysle § 2 písm. f/ ZoSÚ. Ustanovenie 3.12 VOP treba teda vo vzťahu k rôznym pohľadávkam, z ktorých vzniká nepovolené prečerpanie, vykladať rôzne. Pokiaľ žalobkyňa zaťaží bežný účet peňažnými prostriedkami, ktoré na základe príkazu majiteľa účtu vyplatila tretej osobe (majiteľovi účtu na iný účet alebo v hotovosti), ide o prípad predpokladaný ustanovením § 710 ObZ a takýto vzťah možno kvalifikovať ako vzťah úverový. Prečerpanie tu možno kvalifikovať ako porušenie zmluvných povinností, pretože úlohou dlžníka - majiteľa účtu je, aby si kontroloval svoju spotrebu a nečerpal prostriedky nad rozsah účtu, prípadne povoleného prečerpania. Ak však žalobkyňa zaťažuje účet napríklad poplatkami, úrokmi alebo splátkami iných úverov, nejde o prípad ustanovenia § 710 ObZ a tieto nároky nie sú nárokmi úveru v pravom slova zmysle (žalobkyňa tu nikomu žiadne peňažné prostriedky neposkytuje). To isté platí v prípade tzv. opravy chybného zúčtovania v zmysle 4.4.2 VOP. Dôsledkom dotknutého ustanovenia VOP je, že žalobkyňa ako banka zaťaží účet svojimi vlastnými pohľadávkami, ktoré jej vznikli z iných právnych titulov, avšak na tieto pohľadávky nazerá tak, akoby vznikli spôsobom uvedeným v § 710 ObZ (teda ako keby vznikli dispozíciou majiteľa účtu s peňažnými prostriedkami nad rámec zostatku účtu). Následne sa na takúto pohľadávku aplikujú ustanovenia zmluvy o úvere, čo znamená i právo žalobcu ako veriteľa na úrok. Pre spotrebiteľské zmluvy platí zákaz ustanovení spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (tzv. neprijateľné podmienky). Takouto podmienkou je i ustanovenie, ktoré oprávňuje dodávateľa jednostranne meniť zmluvné podmienky. Dotknuté ustanovenie dáva žalobkyni svojím jednostranným úkonom - zaťažením účtu právo zmeniť právny dôvod svojej pohľadávky na pohľadávku z úveru a tým rozširovať svoje nároky voči dlžníkovi pohľadávky. Nárok na zaplatenie poplatkov za vedenie účtu je totiž nárokom na odplatu za platobné služby. Zúčtovaním tejto ceny na ľarchu bežného účtu a tým jeho premenou na úverový vzťah vo forme nepovoleného prečerpania, s možnosťou úročiť ho úrokom ako každý iný úver, sa žalobkyni umožňuje vyhnúť sa obmedzeniam výšky úroku z omeškania. Ak žalobkyňa účtuje na ľarchu bežného účtu splátky iných úverov, zdanlivo vykáže splátku za takýto úver ako zaplatenú a preklopí ju na bežný účet ako úver vo forme nepovoleného prečerpania, kde ju znova úročí úrokovou sadzbou. Tým dochádza k dvojnásobnému úročeniu sumy, keďže súčasťou splátky je aj úrok dohodnutý v úverovej zmluve. Ďalšie zneprehľadnenie prináša možnosť zaťažovať bežný účet úrokmi z nepovoleného prečerpania a zúčtovať na tento účet aké ďalšie nepovolené prečerpanie, ktoré sa ďalej úročí. Týmto spôsobom banka prenáša na klienta zodpovednosť za zavinené chybné účtovanie, ktoré je povinná opraviť. Ak žalobkyňa ako banka má možnosť kedykoľvek zaťažiť účet svojimi pohľadávkami bez súhlasu majiteľa účtu (dlžníka) alebo, aby bol o tom vopred upozornený, nemá majiteľ účtu reálny prehľad o zostatku na účte. Môže sa tak stať, že napriek kontrole sa majiteľ účtu ocitne v nepovolenom prečerpaní, v dôsledku, že banka na ľarchu jeho účtu zaúčtovala určitú svoju pohľadávku. S poukazom na uvedené ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1, 4 písm. i/ O. z.. Jej obsiahnutie vo všeobecných obchodných podmienkach vylučuje, aby ju bolo možné považovať za individuálne dojednanú. Okrem prípadov tzv. pravého úveru dotknuté ustanovenie ide za hranicu akceptovateľného, s prihliadnutím na osobitosti právneho vzťahu z bežného účtu. Žalobkyňa preto nemôže uplatňovať z tohto ustanovenia žiadne práva, najmä úrok nepovoleného prečerpania, ani právo na zmluvné pokuty, resp. za výzvu na splatenie nepovoleného prečerpania. Žalobkyni tak možno priznať len jednotlivé nároky, ktoré vstúpili do ním vyčísleného nepovoleného prečerpania (nárok na poplatky za vedenie účtu a platobné operácie, jednotlivé splátky úveru odpísané z účtu, vykonané inkasá, hotovostné výbery a prevody), vyčíslené v

tabuľke v bode 4 písm. c/, znížené o hotovostné vklady žalovaného. Žalobkyni tak prislúchali pohľadávky vo výške, v akej by si ich mohol uplatňovať aj z iných dôvodov, bez navýšenia, v celkovej sume 401,70 eur. Omeškáním so zaplatením uvedených nárokov by žalobkyni vzniklo právo na úrok z omeškania, ktorý si však žalobkyňa neuplatňovala (nie je prípustné priznať namiesto uplatňovaného úroku zákonný úrok z omeškania). Priznanie zníženia úroku z omeškania namiesto úroku založeného na neprijateľnej zmluvnej podmienke by odporovalo zásade efektivity európskeho práva, pretože by bránilo efektívnemu presadeniu cieľa sledovaného smernicou 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-482/13 a C 484, 485 a 487/13). Vzhľadom k tomu, že žalobe bolo vyhovené v časti o zaplatenie 401,70 eur, v zostávajúcej časti bola žaloba zamietnutá. V ustanovení § 298 ods. 2 CSP sa pre takéto prípady ukladá vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky aj vo výroku rozsudku, k čomu došlo. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil súd ustanovením § 255 ods. 2 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. v znení neskoršieho právneho predpisu).

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa navrhujúc jeho zmenu vyhovením žalobe v plnom rozsahu. Odvolanie odôvodnila nesprávnym právnym posúdením veci. Súd prvej inštancie neposudzoval spotrebiteľský úver formou prekročenia v zmysle ZoSÚ. Dotknuté ustanovenie VOP nemožno považovať za jednu zmluvnú podmienku, keďže obsahuje viacero zmluvných podmienok (pri zúčtovaní poplatkov môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu, po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok, úrok je vypočítaný z prekročenej čiastky na základe úrokovej sadzby, úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu). Súd prvej inštancie neuviedol, ktorú zo zmluvných podmienok považuje za neprijateľnú. Znenie predmetného ustanovenia takmer doslovne kopíruje zákonnú úpravu, keďže ide o inštitút prekročenia v zmysle ZoSÚ. Nejedná sa o špecifickú zmluvnú podmienku alebo princíp zavedený žalobkyňou. Vo VOP je venovaný osobitný bod s názvom nepovolené prečerpanie. V zmysle § 710 ObZ, ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočňovaní týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.). V zmysle § 711 ods. 1 ObZ za vykonanie platieb je banka oprávnená požadovať úhradu nákladov s tým spojených a použiť na ich započítanie peňažné prostriedky na účte. V zmysle § 2 písm. f/ ZoSÚ sa prekročením rozumie automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte sporiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania. V zmysle bodu 3.4 VOP banka vedie bežné účty výlučne na základe zmluvy o bežnom účte a v zmysle bodu 3.8 klient musí mať na bežnom účte dostatok peňažných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru poskytnutého bankou, na poplatky v zmysle sadzobníka a akýchkoľvek ďalších finančných záväzkov voči banke. Nepovolené prečerpanie je automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby. Dohodu o možnosti debetu obsahuje práve bod VOP vyhlásený za neprijateľnú podmienku. V zmysle bodu 4.12 VOP rámcovú zmluvu tvoria nasledovné dokumenty: zmluva, na základe ktorej banka zriadila a vedie pre klienta bežný účet, VOP, prípadne zmluva, na základe ktorej banka poskytuje klientom požadované produkty a služby a obchodné podmienky, ktoré bližšie upravujú produkty a služby. Žalobkyňa poukázala na ustanovenie § 2 písm. e/ a § 2 písm. f/ ZoSÚ, ako i § 1 ods. 4, 5 a § 18 ZoSÚ. Charakter povoleného prečerpania a prekročenia je odlišný. Na povolenom prečerpaní sa zmluvné strany v zásade dohodnú a banka klientovi prečerpanie vlastných prostriedkov na účte povolí, avšak prekročenie je automaticky prijatým prečerpaním, tak k jeho vzniku sa nevyžaduje súhlas klienta ani osobitná dohoda či zmluva. Úrokovú sadzbu je potrebné posudzovať z hľadiska prípustnosti výšky odplaty za poskytnutie finančných prostriedkov. Pokiaľ nepovolené prečerpanie spĺňa požiadavky ZoSÚ, ohľadom charakteristiky predmetu plnenia zmluvy, nie je možné tento inštitút, resp. tento produkt posudzovať z hľadiska neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Uvedené platí aj o odplate za prekročenie. Súd prvej inštancie rozšíril však podmienky, za akých môže či nemôže vzniknúť prekročenie, ktoré nevyplývajú zo ZoSÚ. V § 37 ods. 1 je zakotvená požiadavka na určitosť a zrozumiteľnosť právneho úkonu. Zákonodarca použil pojem hlavný predmet plnenia, nie celkom správne, vychádzajúc z anglického znenia čl. 4 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Správne mali byť použité slová „vymedzenie hlavného predmetu zmluvy“ pokiaľ ide o primeranosť či neprimeranosť ceny, tá priamo súvisí aj s inými podmienkami upravujúcimi rozsah poskytovaných služieb. Znenie odseku 4 písm. j/ zakotvuje možnosť

odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená. Nárok klienta na náhradu škody nie je dotknutý, ak došlo k oprave chyby banky (4.4.2 VOP).

3. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne je potrebné vyhovieť.

5. Z obsahu odvolania žalobkyne vyplýva, že odvolaním sa domáha zmeny rozsudku súdu prvej inštancie, v časti, v ktorej jej nebolo vyhovené (v zamietajúcej časti žaloby vo veci samej), namietajúc i určenie neprijateľnej podmienky vo VOP. Súd prvej inštancie správne kvalifikoval právny vzťah založený zmluvou medzi stranami konania ako spotrebiteľský vzťah, vzhľadom na definičné znaky subjektov zmluvy (§ 52 ods. 3, 4 O. z.).

6. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatňovaný nárok bol plnením zo spotrebiteľskej zmluvy, súd prvej inštancie dôvodne obligatórne skúmal, či zmluvné ustanovenia nespôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, tzv. neprijateľné podmienky. Konkrétne podrobil súdnemu prieskumu ustanovenie v bode 3.12 VOP o nepovolenom prečerpaní, uvádzaného žalobkyňou v žalobe. Vznik pohľadávok žalobkyne, z ktorých vzniká nepovolené prečerpanie, rozlíšil súd prvej inštancie na dve skupiny, z ktorých prvá spĺňa definíciu disponovania peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte žalovaného, teda ide o prípad predpokladaný v ustanovení § 710 ObZ a takýto vzťah možno kvalifikovať ako vzťah úverový. Druhá skupina predstavuje však plnenia, ktoré nie sú nárokmi z úveru v pravom slova zmysle, keďže žalobca peňažné prostriedky neposkytuje (v prípade ak žalobkyňa zaťaží bežný účet poplatkami, úrokmi alebo splátkami iných úverov, prípady tzv. opravy chybného zúčtovania). Dôsledkom potom je, že žalobkyňa ako banka zaťaží účet svojimi vlastnými pohľadávkami, ktoré jej vznikli z iných právnych titulov, pričom postupuje tak, ako keby vznikli dispozíciou majiteľa účtu s peňažnými prostriedkami nad rámec zostatku úveru, vrátane ich úročenia. Súd prvej inštancie kvalifikoval uvedený postup žalobkyne ako určitú dohodu o budúcej novácii, resp. dohodu o tom, že žalobkyňa jednostranným úkonom (zaťažením bežného účtu) mení právny dôvod svojej pohľadávky voči majiteľovi účtu na právny dôvod úveru (§ 710 v spojení s § 497 ObZ). Ustanovenie 3.12 VOP preto spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - žalovaného ako majiteľa účtu.

7. Hoci súd prvej inštancie odčlenil sumu 401,70 eur z celkovej uplatňovanej sumy žalobkyňou ako oprávnený nárok, zamietajúcu časť žalovanej sumy vôbec nekonkretizoval, teda neuviedol o aký druh pohľadávky ide, t. j. či vznikla zaťažením účtu zo strany žalobkyne poplatkami, úrokmi, splátkami iných úverov, prípadne inými debetnými položkami, a teda či a z akého konkrétneho dôvodu sa nejedná o vzťah úverový, predpokladaný v ustanovení § 710 ObZ.

8. Na základe dohody medzi bankou a majiteľom účtu, banka môže úverovať bežný účet tak, že preplatí príkazy do výšky dohodnutého debetného zostatku. V takom prípade je majiteľ účtu povinný nielen vrátiť poskytnuté prostriedky, ale aj úroky z tzv. úveru.

9. Ustanovenie § 2 písm. e/ ZoSÚ definuje na účely tohto zákona pojem „povolené prečerpanie“, ktorým sa rozumie forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa. V ustanovení § 2 písm. f/ ZoSÚ je potom obsiahnutá definícia tzv. prekročenia, ktorým sa rozumie automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte sporiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania.

10. Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné definície a kategorizáciu pohľadávok žalobkyne z hľadiska ich možného vzniku, v prípade zamietajúcej časti vo veci samej, je súdom nepriznaný nárok žalobkyne nepreskúmateľným, keďže neobsahuje konkretizáciu vzniku pohľadávku a jej následné subsumovanie

pod príslušnú právnu normu (keďže právnou kvalifikáciou žalobkyne súd prvej inštancie nie je viazaný). Od primárneho posúdenia pohľadávky, či ide o umožnenie spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa, prípadne nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania alebo nie, potom závisí posúdenie oprávnenosti (dôvodnosti) žalobkyňou uplatňovaného plnenia. Predpokladom je špecifikácia žalovanej sumy, spôsobilá rozlíšenia vzniku pohľadávky dispozíciou majiteľa účtu s peňažnými prostriedkami nad rámec zostatku účtu alebo zaťažením účtu bankou (žalobkyňou) vlastnými pohľadávkami, vzniknutými z iných právnych titulov (nepripustne jednostrannou premenou právneho dôvodu pohľadávky voči majiteľovi účtu).

11. Z dôvodu, že súd prvej inštancie uvedeným spôsobom nepostupoval, absentoval argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať (vo vzťahu k zamietavej časti napadnutého rozhodnutia vo veci samej), s čím súvisí aj nemožnosť preskúmania príslušenstva pohľadávky (úrokov), ako i postupu súdu podľa § 298 ods. 2 CSP nepriznaním plnenia dodávateľovi z dôvodu zmluvnej podmienky. Žalobkyňa dôvodne poukázala i na chýbajúcu konkretizáciu, vzhľadom na ustanovenie 3.12 VOP, považované súdom prvej inštancie za neprijateľnú a zmluvnú podmienku.

12. Na základe skutkového posúdenia vzniku konkrétnej pohľadávky, bude dané posúdenie možnosti aplikácie ustanovenia § 710 ObZ, ako i relevantných ustanovení ZoSÚ, prípadne iných právnych noriem.

13. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Iba takéto rozhodnutie je preskúmateľné a strane umožňuje poznať postup súdu. Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby strana sporu nemusela hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov.

14. Z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nezodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia, odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní, bude v intenciách záverov odvolacieho súdu, doplniť argumentačný základ zamietajúcej časti rozhodnutia vo veci samej, na základe konkretizácie žalobkyňou uplatňovaného nárok. Súd prvej inštancie na základe vyhodnotenia dokazovania posúdi nárok žalobkyne, primárne z hľadiska vzniku pohľadávky. Následne preukázaný skutkový stav subsumuje pod relevantné právne normy, či pohľadávku možno kvalifikovať ako vzťah úverový, či ide o osobitnú formu spotrebiteľského úveru, prípadne iný zmluvný nárok. Následne zmluvné ustanovenia podriadi obligatórnemu prieskumu rovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán, z hľadiska tzv. neprijateľných podmienok (ktoré je nevyhnutné konkretizovať podľa jednotlivých skutkových podstát zmluvných podmienok). Právne posúdenie vo vzťahu k uplatňovanému predmetu plnenia, bude obsahovať náležité zdôvodnenie jednotlivých častí tvoriacich zostatok žalovanej sumy, vrátane príslušenstva. Kvalifikované odôvodnenie sa bude vzťahovať i na posúdenie neprijateľnosti zmluvných podmienok.

16. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, postupovať v súlade s ustanoveniami CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadriť skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol. Svoj právny záver odôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy a stranám sporu, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 193/06, III.ÚS 198/07).

17. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

18. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.